

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/Calificarea	Familia creștină contemporană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Fundamentele biblice ale familiei						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					42
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.8 Total ore pe semestru	200				
3.9 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	x
4.2 De competențe	x

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	x
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	x

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței; CP2. Analiza teologică (explicarea) și soluționarea problemelor și conflictelor din domeniul pastorației credincioșilor; CP3. Identificarea fundamentelor biblice ale familiei în textul Vechiului Testament. CP4. Formarea competențelor de aplicare a principiilor interpretative patristice, iudaice și moderne și a modalităților de actualizare a conținutului Vechiului Testament pentru contemporaneitate.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale; CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă; CT3. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine; CT4. Valorificarea textului biblic în cadrul activităților pastorale și misionare.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea masteranzilor cu textul Bibliei, cu noțiunile de hermeneutică biblică și fundamentarea biblică a unei vieți de familie în conformitate cu dezideratele Bisericii.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, masteranzii vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none">▪ explice originea divină a familiei;▪ identifice principalele texte biblice cu relevanță teologică privind familia;▪ descrie rolul familiei în cadrul instituțiilor religioase ale vechiului Israel;▪ prezinte principalele narațiuni biblice;▪ ancoreze discursul antropologic creștin în textul Vechiului Testament.

8. Conținut

		Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
8.1	Curs		
1.	Delimitări filologice privind familia. Originea divină a familiei.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
2.	Genealogiile.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
3.	Bărbatul. Statutul lui în familie, în societate și în	expunere, conversația euristică,	

	sinagogă.	exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
4.	Femeia. Statutul acesteia în familie, în societate și în sinagogă.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
5.	Relația dintre soți: responsabilitate, fidelitate, îndatoriri. Sterilitatea în viața familiei. Devieri de la normalitatea vieții de familie: Poligamie și/sau monogamie în Vechiul Testament, homosexualitatea, concubinajul, desfrâul și violul	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
6.	Căsătoria: exprimarea dragostei, alegerea soților, „obținerea” (cumpărarea?) soției. Logodna în timpurile biblice.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
7.	Căsătoria. Obiceiurile de nuntă (darul de nuntă, contractul nupțial, vestimentația de nuntă, însoțitorii mirilor, procesiunea de nuntă, ospățul de nuntă, binecuvântarea părinților, legământul dintre soți, camera miresei, consumarea căsătoriei)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
8.	Legea leviratului. Divorțul. Celibatul (nazireatul)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
9.	Nașterea copiilor – binecuvântarea lui Dumnezeu în familie și în societate. Adopția. Locuința israelită	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
10.	Relațiile dintre părinți și copii (binecuvântarea părinților, responsabilitățile tatălui și ale mamei față de copii, responsabilitățile copiilor față de părinți). Relațiile dintre frați. Relațiile dintre rude (solidaritatea rudeniilor). Statutul sclavului în familie	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
11.	Participarea familiei la viața cultică publică. Împlinirea rânduielilor de cult în familie (acasă). Educația religioasă a copiilor (în familie, în sinagogă și în școală).	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
12.	Înmormântarea. Cultul strămoșilor	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire,	

		problematizare	
13.	Texte veterotestamentare despre familie, în interpretarea Sfinților Părinți și în cea filocalică. Persoane și texte veterotestamentare în rânduiala Logodnei și a Sfintei Taine a Cununiei	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
14.	Actualitatea fundamentelor biblice pentru familia creștină ortodoxă	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

Bibliografie**Referințe principale:**

Biblia sau Sfânta Scriptura, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Parinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cu aprobarea Sfantului Sinod, editia 2008 (și edițiile ulterioare).

Prof. dr. Pr. Petre Semen, *Așteptând mântuirea*, curs de introducere în cărțile Vechiului Testament, Editura „Trinitas”, Iași, 2000.

Samuel J. Schultz, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 2001.

Vasile Talpoș, *Studiu Introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.

Henry Halley, *Manual Biblic*, trad. de Doru Motz, Editura „Door of Hope”, 1983.

Dicționar biblic, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995.

Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament, Stuttgart u.a. 1973ff (Art. ביה)

Theologische Realenzyklopädie, Berlin / New York 1977-2004

Referințe suplimentare:

• Feucht, E., 1985, Gattenwahl, Ehe und Nachkommenschaft im Alten Ägypten, in: E.W. Müller (Hg.), *Geschlechtsreife und Legitimation zur Zeugung*, Freiburg / München, 55-84

• Feucht, E., 1995, Das Kind im alten Ägypten, Die Stellung des Kindes in Familie und Gesellschaft nach altägyptischen Texten und Darstellungen, Frankfurt / New York

• Hieke, Th., 2008, Ehe und Familie aus biblischer Sicht, *Lebendiges Zeugnis* 63, 165-176

• Kunz, A., 2004, Die Frauen und der König David. Studien zur Figuration von Frauen in den Daviderzählungen (ABG 8), Leipzig

• Kunz-Lübcke, A., 2007b, Das Kind in den antiken Kulturen des Mittelmeers. Israel – Ägypten – Griechenland, Neukirchen-Vluyn

• Meyers, C., 1997, The Family in Early Israel, in: L.G. Perdue u.a. (Hgg.), *Families in Ancient Israel*, Louisville, 1-47

• Naumann, T., 2005, Der Vater in der biblischen Josefserzählung. Möglichkeiten der Charaktermodellierung in biblischen Erzählungen, *ThZ* 61, 44-64

• Seifert, E., 1997, Tochter und Vater im Alten Testament. Eine ideologiekritische Untersuchung zur Verfügungsgewalt von Vätern über ihre Töchter (NThDH 9), Neukirchen-Vluyn

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Delimitări filologice privind familia. Originea divină a familiei.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

2.	Genealogiile.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
3.	Bărbatul. Statutul lui în familie, în societate și în sinagogă.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
4.	Femeia. Statutul acesteia în familie, în societate și în sinagogă.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
5.	Relația dintre soți: responsabilitate, fidelitate, îndatoriri. Sterilitatea în viața familiei. Devieri de la normalitatea vieții de familie: Poligamie și/sau monogamie în Vechiul Testament, homosexualitatea, concubinajul, desfrâul și violul	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
6.	Căsătoria: exprimarea dragostei, alegerea soților, „obținerea” (cumpărarea?) soției. Logodna în timpurile biblice.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
7.	Căsătoria. Obiceiurile de nuntă (darul de nuntă, contractul nupțial, vestimentația de nuntă, însoțitorii mirilor, procesiunea de nuntă, ospățul de nuntă, binecuvântarea părinților, legământul dintre soți, camera miresei, consumarea căsătoriei)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
8.	Legea leviratului. Divorțul. Celibatul (nazireatul)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
9.	Nașterea copiilor – binecuvântarea lui Dumnezeu în familie și în societate. Adopția. Locuința israelită	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
10.	Relațiile dintre părinți și copii (binecuvântarea părinților, responsabilitățile tatălui și ale mamei față de copii, responsabilitățile copiilor față de părinți). Relațiile dintre frați. Relațiile dintre rude (solidaritatea rudeniilor). Statutul sclavului în familie	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
11.	Participarea familiei la viața cultică publică. Împlinirea	expunere, conversația euristică,	

	rânduieilor de cult în familie (acasă). Educația religioasă a copiilor (în familie, în sinagogă și în școală).	exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
12.	Înmormântarea. Cultul strămoșilor	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
13.	Texte veterotestamentare despre familie, în interpretarea Sfinților Părinți și în cea filocalică. Persoane și texte veterotestamentare în rânduiala Logodnei și a Sfintei Taine a Cununii	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
14.	Actualitatea fundamentelor biblice pentru familia creștină ortodoxă	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

Bibliografie

- Feucht, E., 1985, Gattenwahl, Ehe und Nachkommenschaft im Alten Ägypten, in: E.W. Müller (Hg.), Geschlechtsreife und Legitimation zur Zeugung, Freiburg / München, 55-84
- Feucht, E., 1995, Das Kind im alten Ägypten, Die Stellung des Kindes in Familie und Gesellschaft nach altägyptischen Texten und Darstellungen, Frankfurt / New York
- Hieke, Th., 2008, Ehe und Familie aus biblischer Sicht, Lebendiges Zeugnis 63, 165-176
- Kunz, A., 2004, Die Frauen und der König David. Studien zur Figuration von Frauen in den Daviderzählungen (ABG 8), Leipzig
- Kunz-Lübcke, A., 2007b, Das Kind in den antiken Kulturen des Mittelmeers. Israel – Ägypten – Griechenland, Neukirchen-Vluyn
- Meyers, C., 1997, The Family in Early Israel, in: L.G. Perdue u.a. (Hgg.), Families in Ancient Israel, Louisville, 1-47
- Naumann, T., 2005, Der Vater in der biblischen Josefserzählung. Möglichkeiten der Charaktermodellierung in biblischen Erzählungen, ThZ 61, 44-64
- Seifert, E., 1997, Tochter und Vater im Alten Testament. Eine ideologiekritische Untersuchung zur Verfügungsgewalt von Vätern über ihre Töchter (NThDH 9), Neukirchen-Vluyn
- Kottsieper, I., 2000, „Wie Have a Little Sister“. Aspects of Brother-Sister Relationships in Ancient Israel, in: J.W.v. Henten/A. Brenner (Hg.), Families and Family Relations as Represented in Early Judaism and Early Christianities. Texts and Fictions, Studies in Theology and Religion series 2, Leiden, 49-80.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din țară și din străinătate. Prin conținuturile disciplinei se urmărește fundamentarea și normarea vieții de familie pe principiile revelate ale Sfintei Scripturi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- parcurgerea integrală a bibliografiei propuse la curs; - corectitudinea informației în formularea răspunsurilor la itemi; - relevanța textelor biblice; - coerența logică; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Examen (itemi obiectivi și subiectivi)	Examen scris – 70%
10.5 Seminar/ Laborator	- realizarea unui referat sau a unei recenzii pentru o carte de specialitate; - relevanța informației biblice; - coerența logică exprimată în intervențiile orale; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Referat sau recenzie	Seminar – 30%
10.6 Standard minim de performanță			
- identificarea a cel puțin cinci texte biblice veterotestamentare care fac referire la originea divină a familiei; - cunoașterea sensurilor biblice ale noțiunilor „familie”, „casa”, „rudenie”, „a căsători”; - enumerarea principalelor tematici veterotestamentare cu referire la viața de familie.			

Data completării

26.09.2020

Semnătura titular de curs

Vatamanu

Semnătura titular de seminar

Vatamanu

Data avizării în Departament

02.10.2020

Semnătura Director Departament